

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/155/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8111233650
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8111233650.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mariany Muránskej v právnej veci žalobcu Home Credit Slovakia a. s., Piešťany, Teplická 7434/17, IČO: 36 234 176 proti žalovanej I. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z., Z. XX o zaplatenie 691,85 Eur s prísł., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 10C/23/2012-59 zo dňa 15. 05. 2013 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby a vo výroku o trovách konania.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 97,73 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,024 % denne zo sumy 97,73 Eur za obdobie od 14. 01. 2012 do zaplatenia a povolil mesačné splátky po 20 Eur splatných vždy do 20-teho dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku až do úplného zaplatenia dlhu pod následkom straty výhody splátok. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca uplatnil nárok na zaplatenie sumy 663,88 Eur. Uviedol, že dňa 20. 09. 2007 uzavreli účastníci konania úverovú zmluvu, na základe ktorej poskytol žalobca finančnú hotovosť pre žalovanú vo výške 30 000 Sk. Dohodnutá mesačná splátka predstavovala sumu 1 376 Sk mesačne v počte 36 splátok. V záverečných ustanoveniach je uvedené, že podpisom tejto zmluvy zároveň uzatvárajú aj revolvingový úver úverovým rámcem a pravidelnými mesačnými splátkami dohodnutými v hlave VIII a IX úverových podmienok a zároveň uzatvárajú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru II s úverom a pravidelnými mesačnými splátkami uvedenými v hlave XIII úverových podmienok. Žalovaná čerpala finančné prostriedky vo výške 493,79 Eur mesačne a zaplatila v splátke celkovo sumu 396,06 Eur, čo vyplýva z prehľadu histórie splátok, ktoré predložil žalobca. Súd prvého stupňa považoval zmluvu za absolútne neplatnú vzhľadom k tomu, že vo vzťahu k revolvingovým úverom I a II nebola dodržaná obligatórna písomná forma, účastníci podpísali len predtlač zmluvy, ktorá v dolnej časti drobným písmom v predposlednom odseku bez bližšej konkretizácie uvádza, že je zároveň uzavretá aj zmluva o revolvingovom úvere s odkazom na hlavu VIII a XIII úverových podmienok. Vzhľadom k tomu priznal žalobcovi rozdiel medzi vyčerpanými finančnými prostriedkami a splátkami, ktoré žalovaná v priebehu do rozhodnutia súdu prvého stupňa zaplatila s príslušným úrokom z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol, a to vzhľadom na absolútnu neplatnosť právneho úkonu a tým dospel k záveru, že išlo o nárok žalobcu titulom bezdôvodného obohatenia.

Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 142 ods. 2 O. s. p..

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Vo svojom odvolaní žalobca uviedol, že sa odvoláva voči výroku, ktorým bola zamietnutá časť žaloby. Nesúhlasí so závermi a odôvodnením súdu prvého stupňa, keďže žiaden právny predpis nezakazuje možnosť, aby na základe jednej písomnej úverovej zmluvy bolo dojednaných viacero úverov. V tejto súvislosti poukázal na Ústavu SR čl. 2 ods. 3, kde každý môže konať čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo čo zákon neukladá. Preto nesúhlasí s tým, že žalovaná nesúhlasila aj s tou časťou textu zmluvy, kde bol dojednaný revolvingový úver a bola si tohto záväzku vedomá. Žalovanej boli tiež známe všeobecné úverové podmienky, a to z brožúrky, ktorá obsahuje informácie o tom, ako úver čerpať, ako funguje karta a aký je sadzovník poplatkov. V danom prípade bola dodržaná aj podmienka celistvosti listiny, pretože je táto pevne spojená a tým je splnená podmienka jednoty a tiež vzájomných pohľadávok zmluvných podmienok na všeobecné úverové podmienky. Súčasťou písomne uzavretej zmluvy sa stávajú aj tie listiny, ktoré sú označené v rámci zmluvných dojednaní za súčasť zmluvného textu hoci neboli podpísané. Pokiaľ ide o použitie drobného písma, nemožno toto vyjadrenie hodnotiť ako dôkaz objektívny, ktorý preukazuje nekalú praktiku voči žalovanej, pretože vychádzajúc z právneho stavu existujúceho v čase uzatvorenia dotknutej úverovej zmluvy, žiadny všeobecne záväzný predpis, ani lex generalis, ani lex specialis neurčoval formu zmluvy. Poukázal aj na nález Ústavného súdu Českej republiky I. ÚS 342/09. Preto sa nedomnieva, žeby došlo k nerovnováhe medzi právami a povinnosťami účastníkov konania, alebo k nejakej značnej nerovnosti práve vo vzťahu k žalovanej. Okrem toho poukázal na to, že pokiaľ aj súd prvého stupňa vypočítal výšku bezdôvodného obohatenia, na ktorú zaviazal žalovanú zaplatiť v prospech žalobcu vo výške 97,73 Eur, táto suma nie je správna. Z jeho prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že žalovaná čerpala sumu 791,99 Eur a výšku úhrad, ktoré prijali od žalovanej predstavovali sumu 396,65 Eur, preto správne žalovaná aj v rámci bezdôvodného obohatenia mala byť zaviazaná na úhradu sumy 393,65 Eur. Na základe uvedeného žiadal, aby súd vyhovel odvolaniu, zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa, priznal nárok žalobcu a tiež náhradu trov konania, vrátane odvolacieho konania.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

Odvolací súd prejednal vec, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v súlade s ust. § 212 ods. 1, 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, vo veci vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu a na základe toho dospel aj k správne právnemu záveru. Na týchto skutkových a právnych záveroch sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

V predmetnej veci bolo nepochybne zistené, že účastníci uzavreli dňa 20.9.2007 úverovú zmluvu s úverovým rámcom 30 000.- Sk.

Pri podpise zmluvy bola žalovanej doručená aj karta žalobcu, ktorou žalovaná zrealizovala výbery z bankomatov a platby kartou v celkovej sume 493,79 Eur. Žalovaná uhradila žalobcovi sumu 396,06 eur.

Podľa ust. § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z., v znení účinnom ku dňu podpisu úverovej zmluvy, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa ust. § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa ust. § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť.

Podľa ust. § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 258/2001 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä cenu tovaru alebo poskytnutej služby.

Podľa ust. § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí 6) obsahuje najmä ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa ust. § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa ust. § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa ust. § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa ust. § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Odvolacie námietky žalobcu vo výroku, ktorým bola v prevyšujúcej časti žaloba zamietnutá súdom prvého stupňa pozostávali predovšetkým z toho, že neboli porušené žiadne zákonné ustanovenia, ktoré by svedčili o neplatnosti zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania. Poukázal na to, že až aktiváciou karty a výberom finančných prostriedkov nastala účinnosť zmluvy, ktorá bola uzatvorená vo vzťahu k revolvingovému úveru. Rovnako v čase, keby bola zmluva uzavretá zákon nepredpisoval veľkosť v uzavretých zmluvách a tým, že bolo na žalovanej, aby sa rozhodla či aktivuje kartu a vyberie z bankomatu finančné prostriedky, či vstúpi do účinnosti táto zmluva. Ďalšou námietkou bola okolnosť, že súd prvého stupňa nesprávne vyčíslil výšku bezdôvodného obohatenia.

Vo vzťahu k argumentom - odvolacím námietkam žalobcu - odvolací súd poukazuje na to, že ani jeden argument, ktorý uviedol v odvolaní žalobca neobstojí. Tak ako vyplýva z právnej úpravy zákona č. 258/2001 Z. z., ktorá bola účinná aj v čase uzatvárania zmluvy medzi účastníkmi konania, zmluva o spotrebiteľskom úvere bola definovaná jednak ako zmluva, ktorá musí mať písomnú formu a jednak musí obsahovať predpísané náležitosti, ktoré zákon požaduje, tzn., že je najmä potrebné dohodnúť sumu, počet a termín splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov a rovnako tento zákon uvádza, že ak nie sú dodržané zákonom stanovené náležitosti a tiež aj formálne náležitosti spotrebiteľskej zmluvy, je táto zmluva bezúročná a bez poplatkov.

Občiansky zákonník vo vzťahu k všeobecným náležitostiam právneho úkonu v ust. § 40 ods. 1 uvádza okolnosti, kedy je právny úkon neplatný a medzi iným je tou podmienkou formálna náležitosť zmluvy, ak to vyžaduje zákon. V danom prípade nemožno súhlasiť so žalobcom, že žiaden predpis neustanovoval, že v jednej zmluve nie je možné dohodnúť viaceré zmluvy. Táto okolnosť by obstála len za podmienky, ak by boli v písomnej forme dohodnuté tak úverová zmluva, ktorá bola podpísaná žalovanou s úverovým rámcom 30 000 Sk a s dohodnutými mesačnými splátkami, výškou splátok, celkovou sumou úveru, RPMN. Zmluvy o revolvingu I, II neboli týmto spôsobom medzi účastníkmi dohodnuté a predposledný odsek, ktorý konštatuje len možnosť alebo uzavretie revolvingových úverov I, II s možnosťou čerpania

finančných prostriedkov, aktiváciou karty, zákonom stanovené podmienky pre spotrebiteľskú zmluvu jednoznačne nespĺňajú.

Preto súd prvého stupňa správne uzavrel, že právny úkon, na ktorý sa odvolával žalobca v podanej žalobe a nárokom z nich, je neplatný. Odkaz na úverovú zmluvu uzatvorenú medzi účastníkmi konania vo vzťahu k revolvingovému úveru je nutné hodnotiť ako zmluvu, ktorá neobsahuje dojednaný úverový rámec, výšku mesačných splátok, úrokovú sadzbu, celkové náklady žalovanej ako spotrebiteľa na to, aby pri uzatváraní zmluvy mala vedomosť o tom, aká služba, v akej výške, za aké poplatky jej bude poskytnutá, aké povinnosti pre ňu z tejto zmluvy vyplývajú. Z týchto dôvodov jednoznačne absentuje zákonom stanovených podmienok podľa zákona o spotrebiteľských úverov, rovnako odvolací súd sa stotožňuje s tým, že ide o absolútne neplatnú zmluvu v rozpore so zákonom. Argument drobného písma, nielen v predposlednom odseku tejto zmluvy, rovnako ob stojí a na túto okolnosť je potrebné aplikovať aj § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kde výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Predložená zmluva, ktorá je formulárová a s ktorou sa odvolací súd vo svojej praxi opakovane stretáva, obsahuje dohodnuté podmienky v prvej časti zmluvy a drobným nečitateľným písmom uvádza ďalšie okolnosti, ktoré majú zaväzovať spotrebiteľa k ďalším povinnostiam. Posledný argument odvolateľa je v tom, že nebol správne vypočítaný rozdiel medzi výbermi a úhradami žalovanej a tým súd prvého stupňa nesprávne rozhodol vo veci, v ktorej mala žalovaná vrátiť žalobcovi len sumu 97,73 Eur s odvolaním sa na splátkový kalendár, ktorý je pripojený k žalobe. Pokiaľ súd prvého stupňa sa oboznámil s výbermi výslovne uvedenými v tomto splátkovom kalendári ako platba kartou, resp. výber z bankomatov za uvedené obdobie podľa splátkového kalendára, ktorý pripojil žalobca k žalobe (č. l. 8 - 9 spisu) je zrejmé, že súd prvého stupňa rovnako správne dospel k záveru o tom, že čerpanie žalobkyne na základe aktivovanej karty bolo vo výške 493,70 Eur a splátky žalovanej boli 396,06 Eur. Preto aj rozdiel, ktorý v podobe bezdôvodného obohatenia zaviazal súd prvého stupňa žalovanú zaplatiť v prospech žalobcu je vecne správny.

Na základe takto zisteného stavu odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa ako správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p. vzhľadom k tomu, že úspech v odvolacom konaní mala žalovaná, ktorá náhradu trov konania nežiadala priznať a žiadne jej nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.